

مبانی سنجش از دور راداری

دكت ياس مقصودي

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

عضو هیات علمی دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی

Digitized by srujanika@gmail.com

www.english-test.net

Digitized by srujanika@gmail.com

دکن حجا . مهدوی

دانلود مسیر مهدوی

فارغ التحصيل - استاذة مموريال كندا

www.oriental-elements.com

لکھوئے خان سعیدیہ ریتلیہ ببلکچ وک

نیز ملکہ رائے پاکستانیہ عوامیت کے بھائی تھے، سفیدی

شاید نیز این میانجیگری را می‌توان این‌گونه تعبیر کرد: این افراد می‌توانند در میان افرادی که ممکن است از آنها خود را بگیرند، این افراد را از آنها بگیرند.

لایهای این پیشنهاد را ممکن است در سایر موارد ممکن باشد.

the day before.

1000-10000

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

شماره ۴۷۷

سروشانه: مقصودی، یاسر، ۱۳۵۹ -

عنوان و نام پدیدآور: مبانی سنجش از دور راداری / تالیف یاسر مقصودی، ساحل مهدوی.
وضعیت ویراست: ۲.

مشخصات نشر: تهران: دانشگاه صنعتی خواجه نصیر الدین طوسی، انتشارات، ۱۳۹۸ .

مشخصات ظاهری: ۳۶۲ ص: مصور، جدول، نمودار.

فروضت: انتشارات دانشگاه صنعتی خواجه نصیر الدین طوسی؛ ۴۷۷

شابک: 978-0-33-6655-62-2

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت: و زه نامه .

یادداشت: شابنامه: ص. ۳۱۱ - ۳۳۹ .

موضوع: رادار.

موضوع: سنجش ر دور

شناسه افزوده: مهدوی، ساحل - ۱۳۹۸ -

ردہ بندی کنگره: ۷۲۵

ردہ بندی دیوبی: ۱۱۳۸۴۸

شماره کتابشناسی ملی: ۵۶۵۹۶۴

ناشر: دانشگاه صنعتی خواجه نصیر الدین طوسی

نام کتاب: مبانی سنجش از دور راداری

تألیف: دکتر یاسر مقصودی و مهندس ساحل مهدوی

ویرایش: دوم

نوبت چاپ: اول

تاریخ چاپ: آذرماه ۱۳۹۸

تیراژ: ۵۰۰ جلد

قیمت: ۷۰۰۰ تومان

چاپ و لیتوگرافی: دانشگاه صنعتی خواجه نصیر الدین طوسی

صحافی: گرانمای

تمام حقوق برای ناشر محفوظ است

خیابان میرداماد غربی - شماره ۴۷۰ - انتشارات دانشگاه صنعتی خواجه نصیر الدین طوسی - تلفن: ۸۸۸۸۱۰۵۲

میدان ونک - خیابان ولی عصر (ع) - بالاتر از چهارراه میرداماد - شماره ۲۶۲۶ - مرکز پخش و فروش انتشارات

تلفن: ۸۸۷۷۷۲۲۷۷ - رایانه: press@kntu.ac.ir - تاریخ (فروش برخط): http://press.kntu.ac.ir

فهرست مطالب

۱	پیشگفتار
۲	بخش اول اصول و مبانی پایه
۳	۱- فصل اول: مقدمه
۴	۱-۱- مقدمه
۵	۱-۲- سنجش از دور راداری
۶	۱-۳- ساختار کتاب
۷	۲- فصل دوم: مبانی و اصول سیستم‌های راداری
۸	۲-۱- مقابله
۹	۲-۲- ویژگی‌های یک سیگنال راداری
۱۰	۲-۲-۱- موج آسلر مغناطیسی
۱۱	۲-۲-۲- طبل الکترومغناطیسی
۱۲	۲-۲-۳- امواج ماک دیو
۱۳	۲-۲-۴- پلاریزاسیون
۱۴	۲-۲-۵- فاز موج
۱۵	۲-۲-۶- عدد موج
۱۶	۲-۳- هندسه‌ی تصویربرداری راداری
۱۷	۲-۴- انواع خطای راداری در سیستم‌های راداری
۱۸	۲-۴-۱- خطای مقیاس در جهت رنج
۱۹	۲-۴-۲- خطاهای جابجایی ارتفاعی
۲۰	۲-۴-۳- خطای اسپکل
۲۱	۲-۵- معادله رادار
۲۲	۲-۵-۱- معادله رادار برای اهداف نقطه‌ای
۲۳	۲-۵-۲- معادله رادار اهداف توزیع یافته
۲۴	۳- فصل سوم: تصویربرداری سیستم‌های راداری
۲۵	۳-۱- مقدمه
۲۶	۳-۲- قدرت تفکیک مکانی در جهت رنج و آزیموت
۲۷	۳-۲-۱- قدرت تفکیک مکانی در جهت رنج
۲۸	۳-۲-۱-۱- فشرده‌سازی پالس
۲۹	۳-۲-۲- قدرت تفکیک مکانی در جهت آزیموت
۳۰	۳-۲-۲-۱- رادار با روزنه‌ی مجازی (SAR)

۱۷	- اساس ریاضی سیستمهای SAR
۵۱	-۳-۲-۲-۳-۲-۳- فرکانس تکرار پالس (PRF)
۵۳	-۳-۴-۳- حالت‌های تصویربرداری در سنجنده‌های راداری
۵۳	-۴-۱-۳-۴-۳- حالت تصویربرداری نواری
۵۴	-۴-۲-۳-۴-۳- حالت تصویربرداری پویشی
۵۴	-۴-۳-۳-۴-۳- حالت تصویربرداری متمنکز
۵۶	-۴-۴-۱-۳- فصل چهارم: اسپکل
۵۶	-۴-۱-۴-۱- مقدمه
۵۶	-۴-۲-۴-۱-۲- تعریف اسپکل و علت به وجود آمدن آن
۶۱	-۴-۳-۳-۴-۱-۲- مدل داده‌های راداری
۶۱	-۴-۳-۴-۱-۳- توزیع بخش حقیقی (جزء هم‌فاز) و موهومی تصویر (جزء متعامد)
۶۳	-۴-۱-۲-۴-۳-۳- توزیع با نسبت فاز
۶۵	-۴-۳-۴-۱-۴- توزیع شدن
۶۶	-۴-۳-۵- توزیع اسپکل
۶۸	-۴-۴-۱-۱- روش‌های کاهش اسپکل
۶۹	-۴-۴-۱-۲- چندمنظورسازی
۷۳	-۴-۴-۲-۱- استفاده از فیلترهای مکانی
۷۵	-۴-۴-۲-۱-۱- فیلتر لی
۷۷	-۴-۴-۲-۲-۲- فیلتر تصحیح شده‌ی لی
۷۹	-۴-۴-۲-۳- فیلتر کوان
۷۹	-۴-۴-۲-۴- فیلتر فراست
۸۰	-۴-۴-۲-۵- بهبود فیلترهای اسپکل توسط لوپز و همکارانش
۸۲	-۴-۴-۲-۶- فیلتر گاما
۸۸	-۴-۴-۳- مقایسه روش چندمنظورسازی و فیلترهای مکانی
۸۹	-۴-۴-۴- ارزیابی کیفیت رادیومتریک تصویر راداری
۹۲	-۵-۱-۱-۱- فصل پنجم: تفسیر تصاویر راداری
۹۲	-۵-۱-۱-۱-۱- مقدمه
۹۳	-۵-۱-۱-۱-۲- عوامل تأثیرگذار در بازپراکنش راداری
۹۳	-۵-۱-۱-۱-۲-۱- پارامترهای هدف
۹۳	-۵-۱-۱-۱-۲-۱-۱- زیری سطح
۹۸	-۵-۱-۱-۱-۲-۲- ضریب دیالکتریک

۱۰۲.....	۳-۲-۵-۱-۱-۵-شکل ، اندازه و توجیه
۱۰۳.....	۴-۱-۲-۵-زاویه فرود محلی
۱۰۵.....	۲-۲-۵-پارامترهای سیستم
۱۰۵.....	۱-۲-۵-۲-۲-۱- طول موج
۱۰۸.....	۲-۲-۵-زاویه فرود
۱۱۰.....	۳-۲-۲-۵-پلاریزاسیون
۱۱۳.....	۴-۲-۲-۵-جهت دید
۱۱۴.....	۳-۵-انواع مکانیزم‌های بازپراکنش
۱۱۵.....	۱-۳-۵-پراکنش سطحی
۱۱۶.....	۲-۳-۵-اکنش حجمی
۱۱۶.....	۳-۳-۵-پراکنش از اهداف سخت
۱۱۸.....	۴-۵-تأثیر سواما محبیه ، روی بازپراکنش راداری
۱۱۸.....	۱-۴-۵-رطوبت ناگ
۱۱۹.....	۲-۴-۵-رطوبت سه مح
۱۱۹.....	۱-۴-۵-بازاران
۱۲۰.....	۲-۴-۵-شبنم
۱۲۱.....	۳-۴-۵-مه
۱۲۱.....	۳-۴-۵-دما
۱۲۲.....	۴-۴-۵-برف
۱۲۳.....	۵-۴-۵-سیلاب
۱۲۳.....	۶-۴-۵-باد و طوفان
۱۲۴.....	۷-۴-۵-برفک و بیخ
۱۲۴.....	۸-۴-۵-تغییرات روزانه و فصلی ضریب دی الکتریک
۱۲۵.....	۵-۵-بازپراکنش از برخی عوارض طبیعی و مصنوعی
۱۲۸.....	بخش دوم مباحث پیشفرنگ
۶- فصل ششم: مبانی پلاریمتری راداری	
۱۳۰.....	۱-۶-مقدمه
۱۳۰.....	۲-۶-مفاهیم پایه
۱۳۱.....	۱-۲-۶-امواج الکترومغناطیس
۱۳۴.....	۲-۶-بیضی پلاریزاسیون
۱۳۸.....	۳-۶-بردار جونز
۱۴۰.....	۴-۶-بردار استوکس

۱۴۱.	۶-۲-۵- پارامترهای استوکس و میزان پلاریزاسیون موج
۱۴۳.	۶-۲-۶- کرده پونکر
۱۴۴.	۶-۳- توصیفگرهای پلاریمتریک
۱۴۴.	۶-۳-۱- ماتریس پراکنده‌گی
۱۴۶.	۶-۳-۲- بردارهای پراکنده‌گی
۱۴۷.	۶-۳-۲-۱- بردار تارگت پائولی
۱۴۷.	۶-۳-۲-۲- بردار تارگت لکسیکوگرافیک
۱۴۷.	۶-۳-۳- ماتریس همدوسی و ماتریس کوواریانس
۱۴۸.	۶-۳-۳-۱- ماتریس کوواریانس
۱۴۹.	۶-۳-۳-۲- ماتریس همدوسی
۱۵۰.	۶-۴- سییر پایه پلاریزاسیون
۱۵۲.	۶-۴-۱- صای لایمتری
۱۵۲.	۶-۴-۲- شای پلاستی مکانیزم‌های استاندارد پراکنش
۱۵۲.	۶-۴-۲-۱- به، هی، ده نه تخت، کره
۱۵۴.	۶-۴-۲-۲- دو قطبی
۱۵۵.	۶-۴-۲-۳- دو سطحی
۱۵۶.	۶-۴-۲-۴- مارپیچ
۱۵۸.	۶-۵- الگوریتم‌های تجزیه هدف
۱۵۹.	۶-۵-۱- تجزیه تارگت Pauli
۱۶۱.	۶-۵-۲- تجزیه تارگت Krogager
۱۶۴.	۶-۵-۳- H/ α /A
۱۶۸.	۶-۵-۴- تجزیه Freman-Durden
۱۷۲.	۷- فصل هفتم: تداخل سنجی راداری
۱۷۲.	۷-۱- مقدمه
۱۷۳.	۷-۲- هندسه تصویربرداری سه بعدی در تداخل سنجی
۱۷۴.	۷-۲-۱- خط مبنای مکانی
۱۷۶.	۷-۲-۲- خط مبنای زمانی
۱۷۷.	۷-۲-۳- خط مبنای ترکیبی
۱۷۷.	۷-۳- اندازه‌گیری ارتفاع زمین در هندسه تداخل سنجی راداری
۱۷۸.	۷-۳-۱- دقت ارتفاعی حاصل از محاسبه ارتفاع با استفاده از مقادیر فاصله
۱۷۹.	۷-۳-۲- دقت ارتفاعی حاصل از محاسبه ارتفاع با استفاده از مقادیر فاصله
۱۸۳.	۷-۴- تداخل نما

۱۸۴	۷-۴-۱- انتخاب تداخل نما
۱۸۸	۷-۴-۲- اصلاح فاز تداخل نما و حذف عوامل مزاحم
۱۸۸	۷-۴-۲-۱- تصحیح فاز ناشی از زمین مسطح
۱۹۱	۷-۴-۲-۲- تصحیح فاز ناشی از توپوگرافی زمین
۱۹۴	۷-۴-۲-۳- فاز ناشی از نویز
۱۹۶	۷-۴-۲-۴- فاز ناشی از اثرات اتمسفر
۱۹۶	۷-۴-۲-۵- فاز ناشی از اثرات مداری
۱۹۷	۷-۴-۳- باز بحرانی
۱۹۹	۴-۴-۷- بازیابی فاز
۲۰۳	۷-۵-۱- ری- تکنیک های متداول تداخل سنجی راداری
۲۰۴	۷-۵-۱-۱- تکنیک تداخل سنجی تفضیلی به روش سنتی
۲۰۵	۷-۵-۱-۲- تولید تداخل ناماها
۲۰۵	۷-۵-۱-۳- اثاب- اخل ناماها
۲۰۶	۷-۵-۱-۴- تفسیح ناز داخلا نما
۲۰۶	۷-۵-۱-۵- سرشکنی و ناسیه فاز تصاویر
۲۰۷	۷-۵-۱-۶- حل دستگاه م اد نت، شرط اضافی
۲۰۸	۷-۵-۱-۷- تکنیک پراکنش گرهای دامنی F INS AR
۲۱۰	۷-۵-۲-۱- تشکیل تداخل ناماها
۲۱۲	۷-۵-۲-۲- انتخاب نقاط پراکنشگر دامنی کاندید
۲۱۲	۷-۵-۲-۳- برآورد اولیه از پارامترهای مجھون
۲۱۴	۷-۵-۲-۴- حذف اثر اتمسفر
۲۱۵	۷-۵-۲-۵- برآورد نهایی مجھولات
۲۱۸	۸- فصل هشتم: تداخل سنجی پلاریمتری
۲۱۸	۸-۱- مقدمه
۲۱۹	۸-۲- مفاهیم پایه
۲۱۹	۸-۲-۱- ماتریس همدوسی توأم پلاریمتری تداخل سنجی
۲۲۰	۸-۲-۲- مقادیر مختلط همدوسی
۲۲۳	۸-۲-۳- دایره مختلط واحد
۲۲۶	۸-۳- بھینه سازی همدوسی
۲۲۶	۸-۳-۱- بھینه سازی به روش لاغرانژ
۲۲۸	۸-۳-۲- بھینه سازی ت نوع فاز (PD)
۲۲۹	۸-۳-۳- بھینه سازی اختلاف دامنه

۲۳۰	۸-۳-۴-بهینه‌سازی جستجوی کلی (ESPO)
۲۳۱	۸-۴-الگوریتم‌های تجزیه هدف
۲۳۱	۸-۴-۱-تجزیه هدف Frennan-Durden بر پایه داده پل اینسار
۲۳۵	۸-۴-۲-تجزیه هدف $H/A/\alpha$ بر پایه داده پل اینسار
۲۳۷	۸-۴-۵-کاربردهای پل اینسار
۲۳۷	۸-۵-۱-برآورد زیست توده
۲۳۸	۸-۵-۲-برآورد ارتفاع جنگل
۲۳۸	۸-۵-۲-۱-مدل دو لایه‌ای پراکنش حجمی نامنظم بر روی زمین (RVOG)
	۸-۵-۲-۲-مدل دو لایه‌ای پراکنش حجمی نامنظم بر روی زمین و عدم همبستگی
۲۴۲	زمانی
۲۴۴	۸-۴-۱-برآورد تغییر شکل زمین
۲۴۹	بخش سوم کاربردهای سنجش از دور راداری
۲۵۱	۹-فصل نهم: کاربردهای سنجش از دور راداری
۲۵۱	۹-۱-مقدمه
۲۵۲	۹-۲-۱-سنجش از دور راداری جنگل
۲۵۳	۹-۲-۱-آنوع برهمنکنش در ناطه جنگلی
۲۵۳	۹-۲-۲-۱-متداول ترین کاربردهای تماشواری در زمینه‌ی جنگل
۲۵۳	۹-۲-۲-۱-تفکیک گونه‌های مختلف جنگلی
۲۵۶	۹-۲-۲-۲-تخمین زیست توده
۲۵۸	۹-۲-۲-۳-برآورد خسارت
۲۵۹	۹-۲-۲-۴-تخمین ارتفاع درختان
۲۶۰	۹-۲-۳-۱-سایر کاربردهای سنجش از دور راداری در جنگل
۲۶۱	۹-۳-۱-سنجش از دور راداری و کشاورزی
۲۶۲	۹-۳-۱-آنوع مکانیزم‌های پراکنش در زمین‌های کشاورزی
۲۶۲	۹-۳-۲-عوامل مؤثر در بازپراکنش از محصولات کشاورزی
۲۶۵	۹-۳-۲-متداول ترین کاربردهای تصاویر راداری در زمینه‌ی کشاورزی
۲۶۵	۹-۳-۳-۱-تفکیک محصولات
۲۶۷	۹-۳-۳-۲-پایش محصولات
۲۶۹	۹-۳-۳-۳-برآورد میزان محصول
۲۶۹	۹-۳-۳-۴-تشخیص باقیمانده‌ی محصول
۲۷۰	۹-۳-۳-۵-برآورد پارامترهای بیوفیزیکی
۲۷۲	۹-۳-۴-سایر کاربردهای سنجش از دور راداری در کشاورزی

۲۷۲	۹-۴-۴- سنجش از دور راداری و برآورد رطوبت خاک
۲۷۳	۹-۴-۱- نقش ثابت دی الکتریک در بازپراکنش از خاک
۲۷۴	۹-۴-۲- نقش زیری سطح در بازپراکنش از خاک
۲۷۵	۹-۴-۳- نقش گیاه در بازپراکنش از خاک
۲۷۶	۹-۴-۴- مسئله‌ی برآورد رطوبت خاک
۲۷۷	۹-۴-۴-۱- مدل‌های پراکنش سطحی
۲۸۰	۹-۴-۴-۲- فرآیند معکوس‌سازی
۲۸۰	۹-۴-۵- مروری بر تحقیقات انجام شده
۲۸۱	۹-۵- سایر کاربردهای راداری
۲۸۲	۱۰- فصل دهم: آشنایی با سنجنده‌های SAR
۲۸۲	۱- مقدمه
۲۸۳	۲- سنجنده‌ای نخابرد
۲۸۶	۱۰-۱-۱- ری سنجنده‌های RADARSAT
۲۸۸	۱۰-۱-۲- ای سنجنده‌های ALOS-PALSAR
۲۹۰	۱۰-۱-۳- TerraSAR-X
۲۹۳	۱۰-۱-۴- سری ماهواره‌ای COSMO-SkyMed
۲۹۵	۱۰-۱-۵- سری سنجنده‌های EISA
۲۹۶	۱۰-۱-۶- Sentinel-1
۲۹۸	۱۰-۱-۷- سنجنده‌های هوابرد SAR
۲۹۸	۱۰-۱-۸- CONVAIR-580
۲۹۸	۱۰-۱-۹- سنجنده AIRSAR
۲۹۹	۱۰-۱-۱۰- سنجنده E-SAR
۳۰۰	۱۰-۱-۱۱- سنجنده EMISAR
۳۰۱	۱۰-۱-۱۲- سنجنده PI-SAR
۳۰۱	۱۰-۱-۱۳- سنجنده RAMSES
۳۰۲	۱۰-۱-۱۴- سنجنده SETHI
۳۰۳	واآزنامه
۳۱۱	مراجع

پیشگفتار

در صول و دهه اخیر، سنجش از دور راداری به صورت ابزاری مهم برای کاربران مختلف علوم زمین در آمده است. برای تابعه منحصر به فرد سیستم‌های سنجش از دور راداری خصوصیات متفاوتی برای تصاویر را نمایند. مسیبت به تصاویر نوری به همراه داشت. در کشور ما نیز در سال‌های اخیر، سنجش از دور راداری رش فزینده‌ای را در بین جامعه سنجش از دور کشور داشته است. تحقیقات سیاری در این حوزه در شگاه و موسسات تحقیقاتی مختلف در استفاده از تصاویر راداری در کاربردهای مختلف سنجش از دور شد، گرفته است. علیرغم مطالعاتی که در سال‌های اخیر دراستفاده از تصاویر راداری شده است، متأسفانه منبع علمی جامع، منسجم و به روز به زبان فارسی در این زمینه در کشورمان وجود ندارد. به همین دلیل، این کتاب در پاسخ به نبود یک منبع آموزشی که اصول و مبانی سنجش از دور راداری را در گرفته باشد تهیه و تنظیم شده است و اصول و مبانی سنجش از دور راداری از نحوه تصویربرداری، روش‌های تصویر تا پردازش‌ها و تحلیلهای پیشرفته را در برگرفته است.

هدف از تدوین کتاب حاضر تبیین مبانی و تشریح سنجش از دور راداری برای کاربران و متخصصان علوم زمین می‌باشد. این کتاب در سه بخش شامل ۱۰ فصل تدوین شده است در بخش اول این کتاب که شامل فصول اول تا پنجم می‌باشد، به مباحث پایه و اساسی در این حوزه شامل اصول سیستم‌های تصویربرداری راداری، هندسه تصویربرداری، خطاهای هندسی و رادیومتریک، معادله راداری، قدرت تفکیک مکانی در جهت رنج و آزمون، فشرده سازی پالس، فرکانس تکرار پالس، حالات‌های مختلف تصویربرداری در سنجنده‌های راداری، اسپکل و روش‌های کاهش آن و مدل‌های آماری داده‌های راداری مختلف پرداخته شده است. همچنین بررسی عوامل مختلف بازپراکنش راداری شامل پارامترهای هدف و سنجنده مورد بحث و بررسی قرار گرفته است.

پس از آشنایی با اصول و مقدمات، بخش دوم کتاب به مباحث پیشرفته‌تر در سنجش از دور راداری شامل پلاریمتری راداری و تداخل‌سنجی راداری و همچنین اصول تداخل‌سنجی پلاریمتریک می‌-

پردازد. در فصل ششم کتاب مفاهیم پایه پلاریمتری شامل بیضی پلاریزاسیون، بردارهای استوکس و جونز، کره پونکر و امضاهای پلاریمتری و همچنین توصیف‌گرهای پلاریمتریک از جمله ماتریس پراکنش، همدوسی و کوواریانس و بردارهای مختلف پراکندگی به طور تحلیلی مورد بحث قرار گرفته‌اند. قسمت انتهایی این فصل به الگوریتم‌های تجزیه هدف شامل همدوس و غیرهمدوس می‌پردازد. در فصل هفتم کتاب اصول تداخل‌سنجدی راداری شامل هندسه تصویربرداری سه بعدی در تداخل‌سنجدی، اندازه‌گیری ارتفاع زمین در هندسه تداخل‌سنجدی راداری و تداخل‌نما و نحوه تشکیل آن آمده است. همچنین در این فصل تکنیک‌های متداول تداخل‌سنجدی راداری شامل روش‌های سنتی و روش‌های مبتنی بر پراکنش‌گرهای دائمی مورد بحث و بررسی قرار گرفته‌اند. در فصل انتهایی این بخش نیز اصول و مبانی روش‌های مبتنی بر داده‌های تداخل‌سنجدی پلاریمتریک و همچنین سارب‌های آن آمده است.

در نهایت بخش سیم این کتاب به برخی کاربردهای سنجش از دور راداری و همچنین سنجنده‌های راداری مرسوم در این سوزن پردازد. در فصل نهم کتاب، به برخی کاربردهای سنجش از دور راداری در حوزه‌های نظری، کنترل و دزدی، تخمین رطوبت خاک و برخی از کاربردهای دیگر پرداخته شده است. در نهایت در فصل پانزدهم این کتاب، با سنجنده‌های مختلف راداری آشنا خواهید شد. این سنجنده‌ها که در دو بخش سنجنده‌های هود و فضابرد معرفی شده‌اند، طیف وسیعی از سنجنده‌ها که در طول دهه‌های گذشته مورد استفاده قرار گرفته‌اند و سنجنده‌هایی که بر برنامه‌های فضایی کشورهای مختلف برای ارسال در سال‌های این فرار دارند را شامل می‌شود.

وظيفة خود می‌دانم از تمام عزیزانی که من را در آماده سان این کتاب یاری نمودند، تشکر نمایم. به‌ویژه نهایت سپاس خود را از تمامی استادی دانشکد مهندسی نقشه برداری، دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی و همچنین دانشجویان تحصیلات تکمیلی این دانشکده به ویژه سرکار خانم دکتر طبیه مناقبی، خانم مهندس فاطمه فروغ‌نیا، آقای مهندس، یهدی خوش‌لوجه و آقای مهندس سعید آزادنژاد اعلام می‌دارم. بدون شک بدون این حمایت‌ها، امکان تحریر این کتاب، میسر نمی‌شد.

در تالیف این کتاب تلاش گردید تا مطالب بصورت روشن و دقیق بیان شود، طبعاً در تدوین چنین اثر علمی، لغزشها و خطاهایی غیر قابل انکار و گاهی اجتناب‌ناپذیر وجود خواهد داشت که امیدوارم خوانندگان فرهیخته، کاستی‌ها را به دیده اغماس بنگرند. با این حال سپاسگزار از تمامی نظرات تکمیلی و کارشناسانه استادی و صاحبنظران خواهم بود. امید است که خوانندگان ارجمند، بنده را از راهنمایی‌های گرانقدر خود جهت اصلاح ویرایش و تکمیل کتاب در چاپ‌های آتی بهره‌مند سازند.

با احترام

یاسر مقصودی